

ВАРІАТИВНІСТЬ У НАВЧАННІ МАТЕМАТИКИ – КРОК ДО КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦЯ

Завдання забезпечення якісної освіти на основі індивідуалізації освітніх програм визначено серед пріоритетних Законом України "Про освіту", де, зокрема, наголошується, що "варіативність змісту і форм організації не повинна обмежувати освітні маршрути учня, а навпаки, – розширювати поле його вибору, збільшувати спектр індивідуальних освітніх можливостей"[1, с.614].

Вказані завдання лише частково аргументують актуальність розробки технології варіативного навчання. Без усвідомлення того, що головною метою освітнього процесу має стати сама людина, студент, який прийшов за освітою до університету, всі наші реформаторські зусилля виявляться недостатніми, а головне, неадекватними потребам сучасного суспільного розвитку. Ми не можемо залишатися осторонь світових тенденцій в університетській освіті, яка все більше будується на засадах партнерства, створення вільного простору для саморозвитку студентів, для побудови ними власної траєкторії в процесі набуття знань та компетентності.

Розглядаючи варіативність освіти як предметне поле "стратегічного прориву у майбутнє" (В. Кремень)[1], слід вказати на різноплановість та багатовекторність цієї проблеми. Щодо математики, методологічними і методичними аспектами підготовки фахівців нематематичних спеціальностей мають бути:

- гуманно-особистісний характер навчання;
- зміцнення суб'єктної позиції студентів у навчальному процесі;
- посилення професійного спрямування процесу навчання;
- фундаменталізація математичної підготовки;
- гнучка диференціація змісту навчання;
- впровадження в навчальний процес нових педагогічних технологій, активних форм, методів, засобів навчання;
- надбання компетентності, зокрема математичної, як результат навчання математики.

Одним із основних є принцип варіативності й у технології модульного навчання, що визнається базовою все більшою

кількістю навчальних закладів. У модульній технології якнайповніше втілюються й практично реалізуються ідеї індивідуального підходу й педагогічної підтримки за допомогою гнучкого консультативно-координуючого управління освітнім процесом.

Зауважимо, що модульну технологію ми не ототожнюємо із визнаною на Заході Болонською системою. Не обговорюючи її плюсів і мінусів, зазначимо, що термін "модуль" ми вживаємо в значенні завершеного інформаційного блоку, цільової програми, пропонованої студентам для опрацювання у супроводі різного роду методичних коментарів.

Суть модульного навчання полягає в тому, що студент самостійно або з використанням матеріалу лекцій та практичних занять опрацьовує запропоновану педагогом індивідуальну навчальну програму, що включає цільовий блок, банк інформації (зміст навчання), методичні рекомендації по досягненню поставлених дидактичних цілей, контрольнo-діагностичний блок.

З урахуванням сучасної компетентнісної орієнтації освіти ці традиційні блоки мають набути нового результативно-діяльнісного наповнення – і ми переходимо у площину кадрового забезпечення навчально-виховного процесу з комплексом проблем, які також вимагають свого розв'язання. Перш за все це проблема вчителя (викладача, професора) нового типу, який, маючи глибокі фахові й професійні знання й усвідомивши гуманістичну суть навчання як процесу співпраці педагога з учнем, зумів би забезпечити ґрунтовний фаховий, загальнокультурний і творчий розвиток особистості. До речі саме такий зміст має англomовний варіант – "educator" й саме він визнається як базовий у так званій продуктивній педагогіці, що давно і добре зарекомендувала себе на Заході, а останнім часом знаходить прихильників і в Україні. І саме така продуктивна й, головне, практично реалізована система здатна збільшити шанси випускника знайти своє місце в житті.

Література

1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України: головний ред. В. Г. Кремень. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — 1040 с.